

Вівчар Тетяна Ігорівна

студентка гр. ФМСм-21, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Крисовата К. В.

МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

В сучасних умовах митне регулювання ЗЕД відіграє винятково важливу роль в організаційно-економічному державному механізмі, оскільки є інструментом захисту економіки, виконання міжнародних зобов'язань, підтримки стабільності міжнародної торгівлі. Ефективно діюча система митного регулювання є основною умовою для проведення Україною дієвої та цілісної митної політики, а також вирішення фіскальними органами завдань щодо забезпечення економічної безпеки.

Система міжнародної торгівлі та ЗЕД в межах світового господарства являє собою складну і суперечливу сукупність різних економічних систем, для яких останнім часом характерний вплив політичних, економічних та інших процесів, що відбуваються в світовому господарстві. Очевидно, що таким чином міжнародна торгівля пов'язана практично з усіма сторонами існування світової спільноти в цілому і окремих країн зокрема. За таких умов високої актуальності набувають питання необхідності формування нових підходів щодо забезпечення економічної безпеки в сфері ЗЕД відповідно до її особливостей.

Завдання митного регулювання в контексті забезпечення економічної безпеки України полягають у наступному:

- максимальне зменшення ступеня уразливості економіки держави, пов'язаної з впливом можливих негативних факторів, що виникають в геополітичному оточенні, забезпечення економічної незалежності і недопущення ізоляції України від світової економічної системи;

- підвищення ефективності державного регулювання економіки за допомогою вдосконалення митного адміністрування з метою скорочення витрат часу на митне оформлення;

- захист вітчизняних виробників, які здійснюють ЗЕД, шляхом вдосконалення міжнародного співробітництва в галузі митної справи;

- створення умов для модернізації та розвитку високотехнологічних галузей національної економіки шляхом застосування нульової ставки мита для обладнання, яке не виробляють в країні;

- поліпшення ділового клімату та створення сприятливого ділового середовища для учасників ЗЕД шляхом попереднього інформування про зміни в митному законодавстві та умовах митного оформлення;

- боротьба з контрабандою, незаконним валютними операціями, порушеннями митних правил, здійснення заходів державного регулювання щодо захисту економічних інтересів держави і вітчизняних суб'єктів ЗЕД входять в компетенцію митних органів;

- боротьба з тіньовою економікою на основі переходу до митного аудиту

після випуску товарів тощо.

На практиці забезпечення економічної безпеки країни здійснюється шляхом реалізації відповідної соціально-економічної, в тому числі митної політики. Митна політика як частина економічної політики держави дозволяє шляхом застосування митних інструментів регулювати обсяги, товарну і географічну структуру експорту і імпорту країни шляхом перерозподілу витрат економічних агентів в рамках здійснення зовнішньоекономічних операцій (рис. 1.).

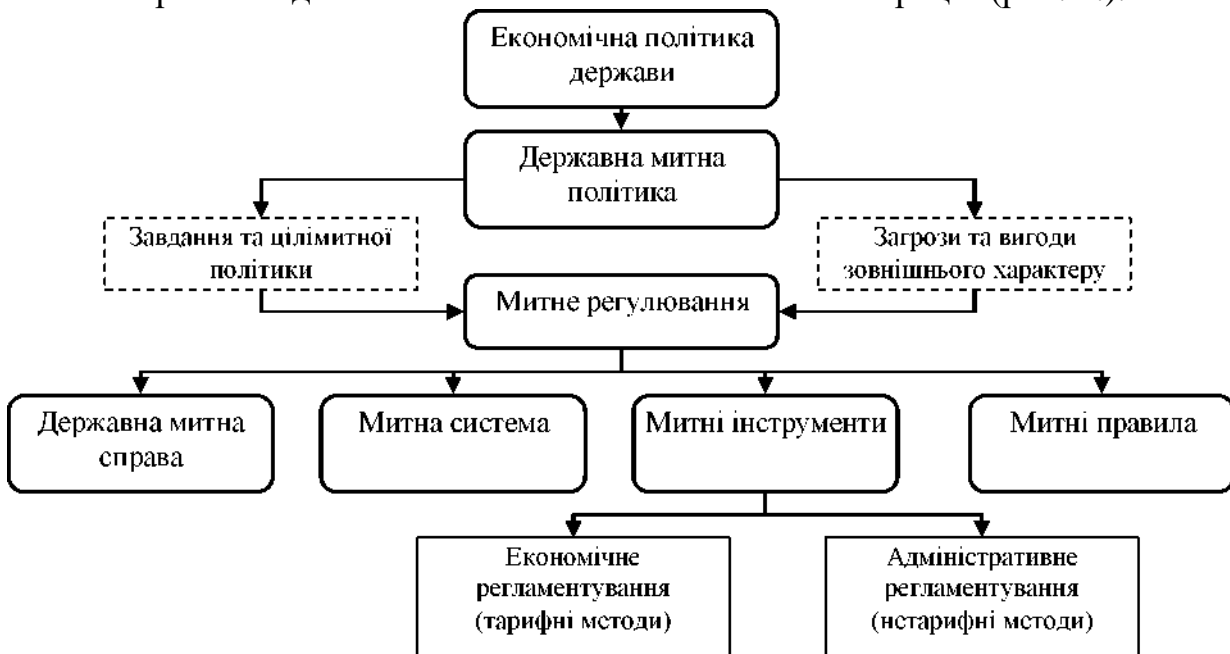

Рис. 1. Митне регулювання як складова економічної політики держави [2].

У свою чергу державна митна справа - «встановлені порядок і умови переміщення товарів через митний кордон України, їх митний контроль та митне оформлення, справляння митних платежів, запобігання та протидія контрабанді, ведення української класифікації товарів ЗЕД, застосування заходів тарифного і нетарифного регулювання ЗЕД, ведення митної статистики, обмін митною інформацією, здійснення відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України боротьба з порушеннями митних правил, організація і забезпечення діяльності органів доходів і зборів та інші заходи, спрямовані на реалізацію державної політики у сфері державної митної справи» [1].

сьогодні у світі, внаслідок суттєвих змін в середовищі міжнародної торгівлі, а саме істотної трансформації природи та динаміки загроз зовнішнього характеру, збільшення масштабів міжнародної торгівлі, відбувається переосмислення класичної ролі митниці та її функції, які були їй притаманні ще 20-30 років назад і полягали суто у здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів. Трансформація зовнішніх загроз змушує уряди багатьох країн «модернізувати» та розширювати функції працівників митниць з метою максимального виявлення будь-яких спроб порушення національного законодавства під час перетинання товарів, послуг та людей через державний кордон, що в свою чергу призводить до значного розширення сфери компетенції

працівників митниць.

Рівень захисту економічної безпеки в сфері ЗЕД України визначається та забезпечується здатністю інститутів влади створювати економічні, політичні, та інші механізми реалізації та захисту інтересів вітчизняної економіки з метою її сталого та збалансованого зростання. Таким чином, економічна безпека в сфері ЗЕД включає:

- здатність економіки підтримувати суверенітет країни та геополітичне становище в світі, самостійно визначати її зовнішньоторговельну політику та адаптуватися до нових умов розвитку;
- системну оцінку стану зовнішньої торгівлі з позиції захисту національних інтересів країни;
- готовність інститутів влади протистояти загрозам і викликам економічної безпеки в сфері ЗЕД шляхом підвищення ефективності та результативності в сфері управління;
- створення економічних та правових умов, виключаючих криміналізацію ЗЕД у контексті реалізації заходів, направлених на спрощення митних процедур.

Список використаних джерел:

3. Митний кодекс України від 26.07.2017 р. № 4495-17. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2012, № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552 (зі змінами).
4. Бережнюк І. І. Місце митної системи в забезпеченні національної безпеки України. *Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку*: збірн. наук. праць Донецького державного університету управління. Серія «Економіка». Т. XVIII, Вип. 301. Маріуполь, ДонДУУ, 2017. С. 114-119.